

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Értéktelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.**Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyiltér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisör tér-
fogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után 60 fillér.

Nyiltér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Új mozgalom.

Városunk gazdasági ügyei már rég idő óta a legsúlyosabb gondokkal terhelik előjáróinkat. Lejtő szőlen állunk, veszedelem fenyeget.

A polgárság aggódva gondol arra, hogy a kibátásban levő terheket miként fogja elviselni, mert ha semmiféle új jövedelemforrás nem nyílik: az eddigi források nem lesznek képesek elegendő anyagot szolgáltatni a hiányok fedezésére.

Mentől mélyebben gondolkozunk e tárgy felett, annál erősebb lesz az a meggyőződésünk, hogy magának a polgárságnak kell megmozdulnia saját érdekében. Vállalatot kell teremteni, mely anyagi előnyöket biztosítson.

Értesülésünk szerint a mozgalom már megindult, s mi őszinte örömmel s igaz lelkesedéssel üdvözöljük az eszme harcúzóit, aki egészséges gondolattal: városunkban gyáripart akar létesíteni — Biztos tudomásunk van róla, hogy már a legközelebbi napokban a most társuló alapítók a nagy közönséghez fordulnak felhívásukkal, hogy részvényeket jegyezzenek egy agyagipar vállalatához, mely villamos világítás előállítását és egy megfelelő gőzfürdő létesítésével volna egybekapcsolva.

Bár nem volna szegény, de nem czélunk ezuttal a létesítendő iparvállalatnak reklámot csinálni, hanem kötelességünket véljük teljesíteni azzal, hogy ezen városunknak és megyénknek ipari, kereskedelmi, de minden más irányban is lendületet keltő mozgalmát már előre támogatjuk.

Kitartásra buzdítjuk a kezdeményezőket, másrésztől melegen ajánlhatjuk közönségünknek a legnagyobbmértvű támogatást — Köztudomásu, hogy közvetlen közelünkben, sőt városunk határán belül is elég oly agyag-nyaggal rendelkezünk, milyen jóságú hazánkban több sines, ezen

agyag évszázadok óta műveltetik a legkezdetelegesebb módon és nélkülözhetlen voltánál fogva a termelt és roszul előállított gyártmány mégis a legnagyobb forgalomnak örvend. — Kincs ez, mely eddig kiaknázatlanul hevert, mert annak eddigi felhasználása nem minősíthető oly gyártmánynak, mely a legkezdetelegesebb kívánalmaknak is megfelelne.

Úgy tudjuk, hogy a létesítendő gyáripar ezen agyag-nyag minden irányban való kihasználását tervezi és gyártmányai közé felvett olyakat is, milyen hazánkban még eddig elő nem állítottak.

Ideje volt, hogy valami szikra felpattanjon, mert a kezdetben rohamosan fejlődő városunk teljesen visszaesett, és kezd nagyon is a többi vidéki városoknak mögötte maradni. A kereskedelem pang, az ipar ugyiszólván megszűnt; míg alig pár évvel ezelőtt bérlakot nem lehetett kapni, ma egész sorozat üres lakás található; ezen pangásnak tulajdonitandó pótdadónk évről-évre való növekedése. — Mindezek igazolásra sem szorulnak, hiszen folyton szemünk előtt van ezen szomorú állapot. Ezért üdvözöljük őszinte örömmel mindazokat, kik székvarosunk és vármegyénk érdekei által vezetettve, mintegy a közügy szolgálatában közgazdasági érdekeket karolván fel, az ipar és kereskedelem fejlesztését czélozzák vállalatuk alapítása által, ezért kívánunk szerencsét és sikert munkálkodásukhoz.

Egyházkerületi közgyűlés.

A tiszaújvárosi egyházkerület 1. hó 18-20. napjain Jánosiban a gömöri egyházmegyében tartotta meg lelkész- és esperes avatással egybekötött őszi közgyűlését. A jánosiak, kik 41 évvel ezelőtt fogadták vendégszerető házaikba a kerület hivatalos képviseletét, nemes becsüveléssel készülték örömmünppé tenni a gyűlés napjait.

Sirjakot magyarok!

A monarchia népei között csak a miénk a *fiú* gyász és fájdalom; a többi népek talán elmentek résztvevőn, sokan csak úgy szokásból, litni vágyón a temetésre, könyvet, virágot hintettek a nő, a hitves, az anya, a mártír, a költő, a jótékony *anyagjának* koporsójára; de mi mindenünket elvesztettük. Mi itthon, távol, igazán temettünk: *nemzeti*, önmaga akaratóból, jó szíve sugallatából lett *nemzeti királyné*, egy *mártírnőnek* gyászszóvalára hullanak könyeink!

„Millió szív faldokolja törten itten:

Mi fog történni most már boldog Isten?”

Mindenki előtt tudva van, hogy sohasem volt még egy elhagyva ez a vérben, könnyben furdott magyar nemzet, mint mikor Világos után a sötétség hona lön ez az ország. Önkénytelenül jó eszünkbe a biblia özönvíz mondája. Mély hallgatás ült a vizek felett. Temető volt ez a haza, hol jobban el volt temetve az, aki élt. Hiába tekintettünk az égre, a bethlehemi csillag nem gyúlt ki. Mi a legutolsó: már már reményünket is elvesztettük!

Esküvő történt, fényes, királyi esküvő. Magyarországnak a pragmatika sanctio szerint királyi királyi hitvest von magának 586 politikai fogoly bocsátatott szabadon. S mikor az ifju fejedelmi pár először jön a honba, 400 ugyanily élve eltemetett szívja boldogan az Isten szabad levegőjét. Mi könyeknek, térdencsuszással párosult esdekléseknek, jajoknak, diplomáciai kérelmeknek nem sikerült: az anyagi nőnek egy kérés szava, egy ohaja megnyitja a börtönök rozsdás závarait, telpattannak az élők számára alkotott sírok s ezer ajakról s azokkal együtt millió meg millió ajakról zeng a hálá-himnusz: Üdv a mi asszonyunknak! Hozsánna a mi védszelle-münknek, aki jött hozzánk az Urnak nevében, mert szeretet van az ő szívében mi hozzánk, mert szabadulást hirdet a raboknak s a ki őt megnyerte, van nagy boldogsága!

Ez azonban sajnos, a királyné halála miatt nem sikerült. Bárnevén az egyházmegye esperese, az esperesek nesztora: *Nagy Pál*, Jánosiban az egyház buzgó lelkesze: *Ruszkay Gyula* mondtak az érkezőknek szíves Istenhozzottat.

Másnap, vasárnap reggel a szomszéd Rimaszombatból, a megye, a város, egyházak és iskolák kiváló tagjai s a szomszédfalvak képviselői érkeztek meg.

Reggel — 9 órakor — megszólaltak a harangok, jelt adva a templomba való menetelre, melyet egészen zsufolóságig betöltött s hővá az egyházmegyék, egyházi és világi küldöttei, valamint a fölszentelendő ifju lelkészek is, élőkön az egyházkerület főpásztorával, tisztes sorokban vonultak be. — A gyülekezet ajkain lélekemelőleg zendült meg aztán — az orgona hangjai mellett az ének s miután a 70-dik dicséret első 2 versét is elénekelték, a jános-i egyházi énekkar mondotta el nagy gyakorlottságra valló alkalmi énekét, melynek utóhangjainál *Janka* Károly kovácsvágási ifju lelkész lépett a szószékre s mondotta el közhátást gyakorolt alkalmi egyházi beszédét. Majd ő utána főtiszt, s mélt. *Káro* Bertalan püspök ur foglalta el a szószéket, hogy beszédében, melyet a felszentelendő ifju lelkészekhez intézett az evangéliumi szolgálatról s azon eszközökről szóljon, melyeket minden lelkésznek bírni kell, ki azt akarja, hogy a földnek sava s a világnak világossága legyen. — Buzdítva őket, hogy haladjanak nap-nap után előbbre és előbbre a hitben, szeretetben, a vallásosságban és az igaz ismeretben s e czéltől ne riassa vissza őket semmiféle akadály, még ha talán pályájokon tövisiket fognának találni ott, hol rózsákat szerettek volna szakítani, gondolják meg, hogy ez más pályán is meg van és tartásuk mindig szem előtt, miszerint ők a Krisztust és az ő evangéliumát szolgálják, melynek terjesztésében és hirdetésében még a szenvedéseket is örömmel tartoznak elviselni s ha szükség úgy hozná magával életüket is érte feláldozni.

A kenetteljes főpásztori beszéd után, a fölszentelendők életrajzai olvastattak fel az illetékes egyházmegyei főjegyzők által s azután az ifju lelkészek — számszerint 15-en — a középre vonultak ki s az urasztala körül állottak fel, hol az egyházkerület főjegyzője Radácsi Györgynek előmondása után a hivatalos esküt letették. Ezt követte az ünnepélynek legmeghatóbb mozzanata t. i. fölszentelendők éneke A meghatottságtól rezgő hangon zendült

Mikor legnagyobb a veszély, legközelebb az isteni segedelem. Úgy tekintette őt a magyar nemzet, mint az Istennek szabadító angyalát, mint Nőé a fehér galambot, a béke olajágával. Midőn ennek a hazának ege mindenfelől boros volt, sötét felbök csingnek az ég alján, az ő mosolya áttört a sötétséget s úgy jelenik meg mint a bekér, kiengesztelődést hirdető szép szivárvány. Kezdünk reménykedni s reményünkben nem eszalakozánk. Ezek a gyöngéd női kezek, melyek már vasajtókat nyitottak fel, még erősebbekké válnak. Oriási sziklákat hengerítenek el, melyek a kiegyezés nagy munkáját akadályozták, gyöngéd szeretetével meghódítja a nemzet s hozzáink hajlóvá teszi a király szívet, egyik kezével magához karolja a nemzetet, másikkal szívéhez öleli felséges férjét s e szent szövetségre, mely általa kötöttet, örömkönyvek között száll alá az Isten áldása, a glória a magyar korona, a fehér galamb a királyné, talán az égi szó is hallatszott a király és nemzet könyekig megható új szövetségére: Ez az én szerelmes fiam, kibem megengeszteltem! S ez a jó királyné, ez a szent, ez az istennek kiválasztott anyja, ime, a maga szeretetével lerakja azokat az alapokat, melyeken a magyar hazánk dicső jelene s messze messze szép jövője felépült s örökre állni fog!

„Szivárványkélés volt könye, mesolygása,
Mindenik lépése áldás-kütorrasa.”

Szabad volt újra a magyar! Új élet pezsdült az eltiport téreken. A határok eddig zárt sorompói megnyílnak, bujdosó hazánkfiak itthon állják a mi királynéknak áldott jó szívet. Azok a szegény honvédek, kik benán, esonkán, rongyosan, éhezve, hajléktalanul, koldulva jártak be a hazát: „Adjatok, adjatok, a mit Isten adott!” A mi hőszi korszakunknak ezek a halhatatlan névtelenjei, hajlékot, menhelyet találnak: a királyné jó szíve a nemzeti ajándékot a nemzeti dicsőség örök leteményeséi számára ajánlja fel.

T Á R C Z A.

Emlékbeszéd.

Ő Felsége, Erzsébet királynének elhunytával a főgimnáziumban tartott gyászünnepélyen elmondta:

SZATHMÁRY JÓZSEF.

Mélyen tisztelt közönség!

Nemes tanuló ifjuság!

Ezek a legközelebb elmúlt napok a mi hazánkban a gyásznak, a könyeknek napjai valának. Mintha megvalósult volna a mesebeli fekete ország, gyászba borultak a házak, gyászolták az emberek, a zaj helyén némaság, az ajkak zárva, a könyekben uszó szemekben mély bánat borong. Van e szív, mely fájdalomában fel nem jadtult volna annak az irtózatosságnak a ballatára, hogy a mi királynékat, imádott védasszonyunkat, a mi századok és hosszú századokon át elvesztett, keserű sőhajokban keresett, de soha eddig meg nem talált és a legszomorubb időkben, midőn már-már minden elvesztett, az ég által ajándékozott *nemzeti Geniuszunkat* gyilkos tör ölte meg?!

„Könyet, könyet a magyarnak!
Vérkönyet, szent Istenünk!”

Szívet, ki minket hálából szeressen, találunk. Ennek a nemzetnek, a magyarnak, mindenki előtt nyílt kebele, lovagiassága, áldozatkészsége, nemes jósága szerelhet s bizonyára szerez is számunkra jóakarókat. De szívet, ki minket azért szeressen meg, mert árva vagyunk, mert szerencsétlenek vagyunk, mert minket senki sem szeret; szívet, kihez még könyvelt, orzáinkat sem emelhetjük fel, nem ismert minket, kire a mély, mindenben gyanakodó honfi bánat talán még jól sem gondolt s az már is értünk dobogott: ilyen szívet, mely valami emberfeletti, eszményi, ilyet aligha találunk!

Gömör megye legnagyobb cipőraktára.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy az őszi időnyre az összes újdonságok megérkeztek és folyton dus raktárt tartok u. m. kalapok, női-, férfi- és gyermek-cipők, valódi angol kesztyűk, nyakkendők, illatszerek, francia batyisz, vászon és selyem-zsebkendők, esőernyő, vadász- és sport-cikkok, fehérneműk, gallér- és kézleők, valamint valódi és sistem prof. Dr. Jäger-féle női-, férfi- és gyermek alsóruhák és harisnyák. — A n. é. közönség szíves pártfogását kérve kiváló tisztelettel MÁNDEL I. LIPÓT, női-, férfi- és gyermek-cipők és uri divat-áruháza

A Marburgi cipő-gyárak egyedüli főraktára.

meg ajkai a: „Jövel szentlélek Uristen!” kezdű szívemelő ének, melynek hatása alatt nem egy szemben esillant meg a lélek gyönyöréről tanuskodó könyesepp s alig volt ember kit hidegen hagyott volna. Ezután kezdetét vette a felszentelés elsőben a három ujjonnan választott esperes u. m.: *Ravalyi Géza* tornai, *Révész Kálmán* abauji és *Sárkány Imre* felső-zempléni szenteltettek fel s őket az ifjú lelkészek követték, hogy a véneknek az ő fejekre való vetése által az egyház szolgálatának mind halálig leendő teljesítésére magokat lekötelezzék.

A felesküdt és felavatott lelkészek a következők: Benke István (Szentandráshely), Czecz András (Zserep), Erdélyi András (M. Izsóp), Farkas György (Szina), Geese Géza (Gálóc), Görgey János (Nagy-Ida), Harsányi Bertalan (Fulókéres), Janka Károly (Kovács-Vágás), Kenyeres Károly (Berzék), Keresztúry József (N.-Géres), Miskolczy Endre (Bodrog-Szentes), Mór Elek (Pinkoc), Szabó Pál (K.-Tárkány), Szilágyi Géza (Csobaj), Simon Mihály (Szutor).

A magasztos ünnepélyt a püspök imája zárta be, melyben megemlékezvén a hazánkat ért súlyos veszteségről, könyvekig ható szavakban kérte Istennek áldó kegyelmét s vigasztaló szentlelkét szeretett királyunkra, családjára s magyar hazánkra, mint a kik egyenként és együttesen oly sokat vesztek s oly megmérhetlen fájdalommal s bánattal nyertek felséges királyasszonyunk halála miatt osztályrészt.

Ezzel a nap ünnepélyes része véget ért, hogy helyet adjon az egyházkerületi tanügyi bizottság munkásságának s az iskola tágas helyiségében tegye beható tanácskozás tárgyává azon ügyeket, melyek által az oktatásügyet előbbre vinni az ev. ref. egyháznak kezdetől fogva feltétlenül kérését, iskoláját, a kor kívánalmainak megfelelően emelni törekedjenek. Sok fontos tárgy került az alkalommal megvitatás alá, melynek nagyrésze, — elfogadás végett ajánlólag terjesztett fel a közgyűlés elé.

A következő nap reggelén az iskola tágas helyiségében, püspök ur imájával kezdetű vette az egyházkerületi közgyűlés. Miután a társelnöki széklet *Meczner Béla* alsó-zempléni egyházmegyei gondnok — ő felsége a királyné temetésén levő főgondnok helyett — elfoglalta s a gyűlési képviselők igazoltattak — áttért a gyűlés a f. ügyek tárgyalására. Mindjárt a gyűlés elején két lemondó levelet olvasat fel, nevezetesen: *Fejes István* felső-zempléni esperes és *Mocsary Lajos* egyházkerületi vil. tanácsbíró lemondó levelét. Az első esperesi tisztéről mondott le s helyét választás utján *Sárkány Imre* töltvén be, most abba közgyűlés által is beiktattott, — de a volt felső-zempléni esperes — még továbbra is az egyházkerületé marad, mivel, mint a sárospataki főiskola papi gondnoka hivatalból vesz részt a közgyűléseken s hallgatjuk irányadó szavát; míg ellenben régi, érdemekben gazdag vil. tanácsbíránk a tanácskozás zöld asztalánál többé nem üdvözölhetjük, mert daczára a marasztaló szeretetnek, melylyel helyét újra elfoglalni kértük, — nyugalomba vonul, — a munka terhét s az örüllő tisztet más vállakra és emberekre tétetni és bízni öhajtván. Az ekként megüresedett tanácsbírói állásra a választás 1899. január 1-ére tűzött ki. Majd a miskolci főgymnasium előjáróságának válasza olvasatott fel a vallás-tanárszolgálat ügyében. Melynek alapján élénk eszmecsere indult meg nem annyira a fizetés miatt, mint inkább a felett, hogy a vallás-tanárszolgálat sorában említették, míg végre rectificatio utján kiderült, hogy ez már elintéztetett s a vallás-tanárszolgálat rendes tanárnak a megillető jogokkal felruházva van — a névsorba felvéve.

Majd a kolozsvári szeretetház ügye került tárgyalás alá, melyre nézve határozatilag kimondotta a közgyűlés, hogy az intézményt, mint olyat, mely emberbaráti szeretet gyakorlását célozza, a legmelegebben üdvözli, hanem alapszabályainak azon részéhez, mely a ke-

rületeket érinti, mivel sulypontja inkább az erdélyrészi kerületekre helyezkedik, el nem fogadhatja.

A lelkész-, esperes- és püspökavatás, továbbá a ker. özvegy árvtár ügyében a közgyűlés eléterjesztett bizottsági javastatok a jegyzőkönyvben leendő kinyomatás mellett, — megvitatás céljából — újból letétetnek az egyház-megyékhöz s határozni abban az egyházkerület jövő közgyűlésén fog.

A sárospataki főiskolánál latin és magyar tanszékre pályázat hirdettetvén, 5 pályázó közül *Dombi László* debreczeni s. lelkész választotta meg egyhangulag. — A tanítói 5-öd éves korpótlék tárgyában határozatilag kimondotta a közgyűlés, hogy a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz a közg. bizottság utján ismét felfolyamodás intézendő, hogy az eljárás egyöntetisége biztosíttassék, utasításait kinyomatva fogja az államsegélyt igénybe vevő egyházaknak megküldeni. A képezdei állandó vallásalanság ügye kerülvén szóba, — kimondott, hogy az egyházkerület mindent el fog követni, hogy az e célzatra megfelelő megoldást nyerjen.

Kedden reggel a közalapi és misszióügyi bizottság kezdte és végezte a reá bízott munkát. Előadója *Czinke István* volt, a ki napokig tájékozódott a kérvények rendjében, hogy a bizottságot irányozhassa. Szomorú jelnek tekintette a bizottság azt, hogy ma már alig akad néhány lelkész és egyház, a ki és a mely valami czimen segélyért ne zörgessen.

A közgyűlésben, a hétfői határozatok hitelesítése után, a tárgysorozat rendjén, a *konfirmációi káté* felől jelentette a Sárospataki Irodalmi Kör, hogy az — a szerző ígérete szerint — hamarosan elkészül.

Az *ismétlő iskolák tanterve* is megszületik, mert az Irodalmi Kör is tudatta, hogy készített egyet, a ker. tanügyi bizottság egyik új és lelkes tagja, *Józsa Antal* gömörvármegyei tanfelügyelő is készítette egy másikat, a mely most már, az egyházkerület határozata szerint, az Irodalmi Körhöz jut — figyelembe vétel végett.

Miután még több fontos ügy, továbbá számos kérvény és kisebb jelentőségű tárgyak nyertek elintéztet, továbbá a fegyelmi ügyek között az ártányi papválasztás most már másodikban megsemmisítettett, a közgyűlés szept. hó 20-án a délutáni órákban elnökség által bezárattott.

Referens.

A megyei orvos-gyógyszerész egyesület és az orvos-szövetség vándorgyűlése.

A megyei egészségügyi bajnokai folyó hó 27-ikén *Nagy-Röczen*, megyénk e kies fekvésű s szépen fejlődő városában tartották őszi összejövetelüket, melyre a múlt évben meghívták az orvosegyletet *dr. Posevits* Albert a város jeles titkári orvosa és *Delinszky Gyula* gyógyszerész.

Az ügyek iránt érdeklődő orvosok és gyógyszerészek szép számmal érkeztek Nagy-Röczerre, hol a fentiekben kívül *Stefanesok* polgármester és *Mihalik Dezső* a röczei köz- és társadalmi élet vezérfői szerzetreméltó figyelmességgel fogadták a vendégeket.

A városháza termében első sorban az orvosgyógyszerész egyesület tartotta közgyűlését *dr. Löcherer* Tamás elnöke alatt. Az elnökön kívül jelen voltak: *dr. Meskó* Miklós vármegyei főorvos és *dr. Kármán* Aladár kórházi orvos, titkár Rimaszombatból, *dr. Ruber* kórosvos, *dr. Hajcsy* Sándor titkár Rozsnyóról, *dr. Schweirán* János városi orvos Dobsináról, *dr. Schwarz* Ármán orvos és *Ekeche* Nándor gyógyszerész Putnokról, *dr. Hensch* Géza városi orvos és *dr. Tóthy* János kórosvos Jolsváról, *dr. Posevits* Albert városi orvos és *Delinszky Gyula* gyógyszerész Nagy-Röczeről, *Pazár* Andor fűrdőorvos Csizből, *dr. Krecs* Gyula bányorvos Vashegyről, *dr. Schwarz* Márk községi orvos Tiszolcáról, *dr. Vajner* Károly kórosvos Dernőről, *dr. Kengyel* János Csetnekről, *dr. Basilidesz* Károly kórosvos Ratkáról, *Le-*

„Viruló virágból hervadozó rózsá,
Boldog királynéből máter dolorosa”.

„Minden ember életében van egy oly pillanat, melyben bensőjében meghal. E pillanatnak nem kell éppen annak lenni, a melyben valójában meghal az ember!” Ez a pillanat ő rá már rég bekövetkezett. Kiben anyai szíve büszkén összepontosult, kiből irántunk érzett szeretetét örökségképpen hagyni akarta, kit irigylve s bámulva nézett a világ, egyetlen fia a mesebeli királyfi, a magyar nemzetnek Mátyás óta eszményi leendő királyja, a minden férfi érényekkel gazdagon ékeskedő, daliás trónörökös meghalt s vele együtt bensőjében meghalt a mi királynénk, a mi védő angyalunk is. Meghalt életkedve s miként maga mondta, „ha már vége életkedvünknek, akkor már tulajdonképen kívül állunk az életen.”

Oh, ezt a csapást nem érezheti, csak anyai szív! S minél finomabb, nemesebb, érzékenyebb a szív, annál erősebb, annál inkább összetörő, megsemmisítőbb a fájdalom! Mit ér ez az egész világ kineve, gazdagsága, mit ér a hatalom, ha ez az egy, kihez a reményt, egy boldog jövőt, az emberiség jobb sorsát, egy imádott nemzet dicső jövőjét tekintve a büszkeséggel párosult önbecsülést, az egész élet, életet hozza kötöttük; ha ez az egy, kiért feláldoznánk az utolsó beszívható levegőt, szívünk utolsó csep vért, ki életünk, mindenünk, egy mi velünk; ha ez az egy, egyetlenegy fiu megsemmisül?!

Elt ezután tovább is, de nem ő, csak a test. Lelke messze-messze, azokon a téreken bolyongott, hol nincsen földi, nincsen salak, hol a tiszta eszményi, az élet közzsége zaján felülemelkedő örök szép uralg. Az erdők sötétje, vadgalamó bugása, a lombok beszéde, esendes susogása, virágok illata, vad méhek dongása fájó szívsebére, anyai szívére enyhethető balsam. A zúgó tengeren zajongó hullámok, majd a kis patakknak esendes esobogása, a sötét kék égnek ezernyi csillaga, esendes némaságban rezgő hold sugara fájó szívsebére anyai szívére enyhethető balsam.

Költő volt, költő lett. Mikor legnagyobb a fájdalom, az örök édes anya, a természet vesz vigasztnyújtó karjaira. Itt talált ő vigaszt, enyhületet, oh, nem boldogságot, csak nyugalmat.

Nyugalmat? . . .
Említem-e a többi tőrszurást? A Jézus anyját, Máriát, csak hét törrel szívében ábrázolják! Neki nyolcznál is több jutott! Én Istenem! Én Istenem! Miért hagytál el ennyire engem? Nem, nem, nem igazságos a természet rendjében, hogy kit a csapás egyszer felkeres, el

hozky Márton állatorvos. Vendégként ott voltak: *Dr. Dobó* Dezső honvéd főorvos Jolsváról, *Stefanesok* polgármester, *Mihalik Dezső*, *Dessewffy* járásbíró, *dr. Nagy* Iván albiró, *Lieszkovszky Géza* rendőrkapitány, *Perjéssy* László keresk és polg. isk. igazgató stb.

Dr. Löcherer Tamás elnök megnyitván a közgyűlést, szép beszédében rámutat az egyesület jövő működésére, s célszerűnek látta, ha az egyesület az orvosi tudomány különböző ágaiából tételeket tűzne ki, s az egyes tagokat felkérné annak kidolgozására s ismertetésére. Ez az önképzésnek hatalmas emeltyűje volna. Azt is jónak látta, ha a vándorgyűlések helyén az ottani orvos például az illető hely egészségügyi viszonyait ismertetné.

A közgyűlés szívesen hozzájárult az indítványhoz, melynek megtestesítésétől — az önképzés mellett — a megyei egészségügy fejlesztése is várható, s örömmel vette tudomásul, hogy az elnök vállalkozott a jövő közgyűlésen egy a sebészettől vett tárgy felett való értekezésre.

A felolvasott és tudomásul vett pénztári jelentés után *Dr. Löcherer* Tamás tartotta meg emlékbeszédét *Dr. Szabó Samu* elhunyt vármegyei főorvos fölött. A megemlékezés nagy gondnal van írva, sok helyen költői szárnyalású részekben bővelkedik s megkapó hűséggel festi azt az embert, ki nemes egyéniségével s kiváló jellemével, számos férfias előnyeivel és szakképzettségével feledhetlenné tette magát. Mint embert, mint orvost, majd a közélet vezérbajnokát s mint jó barátot, mint családapát egyképen híven festi a felolvasó, ki a közgyűlés köszönetét s elismerését a szép emlékbeszéddel valóban kiérdemelte. Az emlékbeszédet lapunk jövő számában egész terjedelmében közöljük. *Dr. Hajcsy* indítványára a beszédet jegyzőkönyvbe iktatják.

Ezután *Pazár* Andor mondott szép emlékbeszédet *Dr. Török* János felett. Az elhunyt egyleti elnök munkás életének egyes fázisairól hű képet adott a felolvasó, s megemlékezése végén a kegyelet meleg hangján szólt az elhunyt nemes működéséről. Ezt a beszédet is közölni fogjuk lapunkban.

A közgyűlés ezután a szakelőadásokra tért át. *Dr. Kármán* felolvassa a megyei kórház mult évi betegforgalmára vonatkozó általános statisztikai adatokat; ezt, valamint a rozsnói kórházról *Dr. Ruber* által s a vashegyi kórházról *Dr. Krecs* által összeállított kimutatást a jegyzőkönyvbe veszik.

A vármegye mult évi egészségügyi állapotának ismertetése után *Dr. Löcherer* Tamás egy kiválóan érdekes törvényszéki esetet ismertetett a közgyűléssel. Ezután még *Dr. Ruber*, *Dr. Krecs* és *Dr. Kengyel* tartottak rövidebb előadásokat, s Krecs néhány újabb orvosi műszert mutatott be, s ezzel — késő este — befejezt nyert az orvosgyűlés s kezdetét vette az **orvos-szövetségi gyűlés.**

Az *orvos-szövetség* elnöke *dr. Löcherer* Tamás megnyitotta a gyűlést, s első sorban bejelentette, hogy a mult közgyűlés által előirt teendőket az elnökség elvégezte; értesítette a biztosító társulatokat, az orvosi díj-szabás tekintetében létrejött megállapodásról, s bejelenti, hogy a vármegye törvényhatóságához kérvényt adott be a szövetség az iránt, hogy a megyei kórosvosok fizetését a többi adóalappal együtt hajtsa be a megyei központ, s a pénztárból fizetessék a járandóság.

Tudatja az elnök, hogy az országos orvos-szövetség központja megkeresést intézett főközvetséghez, hogy a kórosvosok fizetését is tárgyalja. Erre nézve megállapodott a közgyűlés, hogy *dr. Schweirán*-t megbizzza a tervezet elkészítésével, s legközelebbi gyűlésre kéri betérjesztetni a véleményes jelentést.

A tagsági díjak ezután való befizetési módzata a hivatalos, illetve oltó-orvosokkal szemben ezután az lesz, hogy a megyei-főorvos himlő oltási nyugták összegéből le fogja vonni az illetéket.

Még *dr. Schwarz* Márk felvetett indítványa foly-

nem hagyja soha, csak a sirmál! Csodák-csodája, jöbi erős szívre, törhetlen bizalomra mutat az Istenben, hogy ennyi csapás alatt „dobogni meg nem szűnt a szív és össze nem roskadt!”

Összeroskadt. Az emberi társadalom egy fenevadja, a meghibbant emberi gondolkodás megtestesült szörnye szívébe döfte a tört annak, ki rosszat soha még csak nem is gondolt, hanem, mint a Megváltó, széjjel járt és jött tett.

Virágot, virágot, lilium virágot, hófehér virágot, magyarok, a sirra! Nemzeti királynénk s egy mártir fekszik ott. Bár hazudnám mostan! Ez a mi nemzetünk, e szép magyar nemzet, századok századján mártir idét éle, ime, alí érte érezett, fáradtott, mártir-koszorut nyert felséges fejére!

„Nincs a természetben vesztes, csak én!” kiált fel a fájdalomtól megtört, szegény ősz királyunk. „Semmitől sem kimélte meg a sors őt e világon.” „Most már mindenek vége!” „Életének legkeservesebb órája ez!” „Vigaszt neki könyünkben, gyászkönyvben! Ha szerettük őt jó napjaiban, szeressük még jobban a keserűségek árja között, mert most van neki szüksége a mi bánatunkat, vele egy érzésünket kifejező, erőt nyújtó szeretetünkre, hogy össze ne roskadjon a közönséges emberi erőt meghaladó csapás sulya alatt!

És mi?

Vigaszt, erőt hol nyerünk? . . .

Nincs árva több, csak az én nemzetem!

Virágot, virágot, könyekkel öntözött virágot a sirra! Bánatunk e virág, egységünk jelképe, szívünknek jelképe a fájó könyekben megfürösztött virág!

Egyek vagyunk most a koporsónál. A mi bánatunk örök lesz. Legyünk hát egyek érzelemben, gondolatban, akaratban örökre! Így, a miért élt, működött, a legszebb koszoru, mit sirjára tehetünk, az örök Magyarország, az örökké élő magyar nemzet lesz!

Ki minket szeretet egész életében, örömben, bánatban, siron túl is szeret. Angyalok karában, az Ur szármolyánál értünk imádkozik.

A vallás iránt kiváló érdemeket szerzett egyéneket szentekké szokták avatni. A mi nemzetünk reményeit, önbizalmát, életkedvét ez a felséges asszony adta vissza s ez által nekünk jobb jövőjét rakta le. Avassa őt szívében nemzeti szentté a magyar!

Legyen emléke áldott!

Legyen emléke örök!

tán a felett tanácskozott a közgyűlés, hogy a rendőrségi teendő, pl. orvosrendőri boncolatok ellátásáért lehetne-e a körorvos részére díjazást kérni? Ez még bővebb tárgyalás alá fog kerülni.

Ezek voltak a közgyűlés fontosabb tárgyai, melyek elintézése után bejelentették, hogy a Budapesten október hó 2-ikán tartandó orvos szövetségi kongresszusra 15 db elsőbbségi vasúti jegy elnyeréséhez szükséges igazolványt küldték a központból, s az a kartársak rendelkezésére áll. Átvehetők Dr. Kármán titkárnál.

A közgyűlés végén elnök megköszönte a tagok és vendégek meleg érdeklődését, s ezzel a gyűlés az elnök zajos éltetése közben véget ért.

Az illusztris társaság a városházáról átment a nagy szállodába, melynek földszinti termében már terített asztal várta az egybegyűlteket.

Csakhamar megérkezett Komoróczy Miklós tornatanár is Rozsnyóról, aki aztán jóízű humorával, palóc imitációival s kifogyhatlan ötleteivel állandó vidám derűségben tartotta a társaságot, mely különben is kellemesen érezte magát, s pompás jóízű vacsorát élvezett végig.

Az első pohárköszöntőt Stefanosok Károly polgármester mondta s szívből üdvözölte az orvos-gyógyászati egyesület tagjait, kiknek jólétéért üritette poharát. Utána csakhamar felszólt Dr. Löcherer Tamás, s talpraesett, nagy figyelemmel hallgatott tőszájában örömmel konstata, hogy Nagy-Röcze városa azon kevés város közül is kimagaslík, melyek sokat áldoznak a közügy, az ipar és a kultúra érdekében. A város felvirágzásáért, további hatalmas fejlődéséért, vezérferfiái jólétéért s különösen a lelkes, hazafias polgármesterért ivott. — Beliczky plebános és Komoróczy Miklós az orvosokat és gyógyszerészeket köszöntötték fel. Ismét Dr. Löcherer szólalt fel ekkor — mint az orvosszövetség elnöke s zajos tetszéssel kísért gyönyörű szép pohárköszöntőben fejtegette: mit vár a vármegye s az orvosi kar a megyei egészségügy új főnökétől: dr. Mesko Miklós tisztifőorvostól, kinek működése elé reményteljes várakozással tekintünk. Lelkes szavakkal élteti őt s új tisztii állásához a megyei orvosi kar nevében sok erőt, lakkadatlan kitartást és erélyt kíván.

Dr. Mesko Miklós nagynevű, érdemes elődjéről kegyeletes szavakkal emlékezett meg, s igéri, hogy minden tehetségét felhasználja a megyei egészségügy javára. A nagyörömi szép társadalmi élet megteremtőjét: Mihalik Dezsőt köszöntötte fel, ki nyomban felszólt, s az elhunyt vármegyei főorvosról, mint az ideális barátról emlékezve meg. Löcherert és Meskót élteti talpraesett szép költői hasonlatokban bővelkedő tőszájában, — később felköszöntötte Posevitz drt és Dedinszkyt, kik valóban megérdemlik a teljes elismerést és dicsőretet fáradozásaikért. Fekete Nándor zajos helyeslések között Mihalik Dezsőért és családjaért emelt poharát.

A hajnali órákban a szép társaság a legkellemesebb emlékekkel oszlott szét.

Hirek és vegyesek.

Az új évnegyed küszöbén tisztelettel felkérjük t. olvasóinkat előfizetéseik megújítására s lapunk szives támogatására. Egyidejűleg kérjük t. vidéki előfizetőinket, hogy figyelemmel a lapunk kiadásával összekötött költségekre, még a multra visszavezethető hátrálékaikat kiegyenlíteni sziveskedjenek.

Gyászünnepély a főgimnáziumban. Vasárnap d. e. főgimnáziumunk ifjúsága róttá le a kegyelet szent adóját Erzsébet királyné emlékezete felett. Az ünnepélyre gyászkeretes meghívókat bocsátott ki az ifjúság, de a meghívottakon kívül is számosan jelentek meg a főgimnázium nagy tornatermében. Pontban 11 órakor felhangzott Matólesi Pál által néhány nap alatt kitűnően betanított gyász-karék, melynek megható akkordjai után Pósa Péter VIII. o. t. szavalta el Abrányinak „A nyolcadik tör” című gyönyörű költeményét, szavalata által mély hatást kelte a közönség és ifjúság kebelében. Most Szathmáry József tanár, az önk. kör elnöke, lépett tekte posztóval kevt az asztal elé, s gyönyörű emlékbeszédet tartott az elhunyt királyné fölött. Beszédjében megható vonásokkal esetelte azt a mély rokonszenvet, mely a nemzetet és a nagy asszonyt kölesönösen egymáshoz fűzi, s könnyekig megindította a hallgatóságot, midőn költői vonásokkal lerajzolta azt a vesztéséget, mely a nagy királyné elhunytá által nemzetünket érte. A gyönyörű beszédet lapunk tárczájában közöljük. Végül Fejes Andor szavalta el Sajó Sándornak „Erzsébet” cz. költeményét, gyönyörű hangon nagy hatással. A megható gyászünnepély a „Himnusz” éneklésével végződött, melyet az egész közönség felállva együtt énekelt az ifjúsággal.

A helybeli polg. leányiskolában szombaton d. e. 10 órakor tartották a gyászünnepélyt, melyen a növendékek — Matólesy Pál vezetése mellett — énekeltek, szavaltot mondtak. Kathona Géza tanár pedig megható beszédet tartott. Jelen volt a kir. tanfelügyelőség és a szülők nagy száma.

A rimaszombati iparos tanonciskola tantestülete ö Felső Erzsébet királyné szomorú elhalálása alkalmából folyó évi szept. hó 25-én d. u. 2 órakor iskolai gyászünnepélyt rendezett, melyen Paál Gyula tanító tartott lélekemelő emlékbeszédet.

Gyászünnepély Hosszúsón. Mint leveleznök írja, a hosszúsói körjegyzőséghez tartozó községek u. m. Hosszúsó, Kecsés, Pelsűcz-Ardó lakosai megható módon adtak kifejezést azon megrendítő fájdalom felett, a mely Magyarországnagyasszonya, Erzsébet királyné elhunytával szíveiket érte. Mindhárom községben a temetés utáni napig zúgtak a harangok, s szept. 18-án a hosszúsói ág. ev. templomban volt a gyászistentisztelet, a melyen a gyászbeszédet Velky János lelkész tartotta. Megható volt látni, a mint a községek hajadonjai mély gyászban, fekete lobogó alatt, némán indultak ki a körjegyző udvarából; utánok Jókóvy Emil körjegyző vezetése alatt a községek képviselőtestületi tagjai valamennyien, a kiket ugyanevak gyászba öltözött asszonyok és férfiak beláthatlan tömege követett. Az istentisztelet elvégzése után ugyanolyan rendben a körjegyző udvarára sereglött a menet, hogy jelen lehessen az ott, Isten szabad ege alatt tartandó együttes rendkívüli képviselőtestületi közgyűlésen. Jókóvy Emil, körjegyző fájdalom teljes

szívvél nyitotta meg a rendkívüli közgyűlést. Megemlékezett az Istenben boldogult nagy királyné földi életéről, s különösen anyagi szívének azon drága kincséről, a melyekkel a magyar nemzetet boldogította. A közgyűlés egyhangulag elfogadta Jókóvy Emil körjegyző indítványait, melyek szerint kifejezik jegyzőkönyvileg végtelen fájdalmukat és igazi részvétüket a megrendítő haláleset felett, és a királyné emlékeit jegyzőkönyvben örökítik s a felállítandó emlékszóborra mindgyik község közpénztára 5—5 frtot adományoz, a gyűjtést a lakosság között a körjegyző megindítja. A közgyűlés kifejezte legnagyobb undorát és utálatát a gyalázatos gonosztevővel szembea. Nevezett körjegyző a közgyűlést a következő szavakkal zárta be: „Itt az Úrnak szabad ege alatt fogadjuk meg, hogy magyar hazánkhoz és Főlséges Királyunkhoz a sirig hűek maradunk! Isten áldd meg a Magyarot, áldd meg a Magyarok gyászborult jó Királyát!” Ezek után a közgyűlés véget ért. Ugyanevak a fentiek szerint tartotta meg rendkívüli közgyűlést Aggtelek község képviselő-testülete is f. hó 28-án.

Az királyné szobrára községi iskoláink növendékei és tanítói közt rendezett gyűjtés eredménye a következő lett: Begyűlt az elemi fiu és leányiskolánál 44 korona 16 fillér, a polgári leányiskolánál 40 korona, összesen 84 korona 16 fillér, mely összeg a kir. tanfelügyelőséghez lett beszolgáltatva.

A temesvári izr hitközség a királyné emlékére tartott gyászistentiszteletre a magyar szónoklat megtartása végett Singer S. Leo helybeli kerületi főbírt hívta meg, ki a temesváriak szives meghívásának készsége telt eleget, s szép beszédével — mint halljuk — egészen elragadta az ottani közönséget.

Halálozás. A tornalliai ev. ref. egyház tisztas agg lelkészét és kiterjedt esaladját súlyos gyász érte. Az esperes neje: Nagy Pálné szül. Perjessy Emília f. hó 24-ikén 69 éves korában 45 évi boldog házasság után meghalt Tornallján. A kiváló egyházi férfiú gyászában számosan osztoznak s a részvét impozáns kifejezést nyert a f. hó 25-ikén tartott temetésen. — A család a következő jelentést adta ki:

„Nagy Pál tornalliai ev. ref. lelkész esperes, fia: ifj. Nagy Pál dévai pénzügyigazgató helyettes, neje: Okáli Simon Petronella, gyermekeik: Pál, Dezső, Katalin, Emília, Margit és Blanka; veje: Batta György simoni ev. ref. lelkész, fia: György, Pál és István, fájdalmas szívvél jelentik a forrón szerető nő, édes- és nagyanyának Nagy Pálné szül. Perjessy Emiliának 1898. szeptember hó 24-én reggeli 5 órakor életének 69-ik, boldog házasságának 45-ik évében, tüdő gyuladás folytán bekövetkezett halálát. Temetése folyó szeptember hó 25-én délután 2 órakor leend, az ev. ref. egyház szertartása szerint. — Tornallya, 1898. szeptember hó 24-én. — Legyen áldott emlékezete a mind halálgig hű nőnek! Virasszon sirja felett elmaradt kedveseinek s számos tisztelőinek áldó kegyelete!

A főgymnásium államsegélye. Az 1899-iki állami költségvetésben a rimaszombati egy. prot. főgymnásium 15000 forint államsegélyvel felvéve.

Az adófelszólamlási bizottság f. hó 26-ikán kezdte meg városunkban működését. Ennek tagjai: Lukács Géza, Henyey Kálmán, Hámos Zoltán, Bornemisza Elemér; pótagok: Glauf Pál, Dapsy József. Bányabizottsági tagok: Benediety Kálmán és Czubur Kálmán.

Alapszabály jóváhagyás. Várgedén alakult kath. olvasó- és dalegyület alapszabályait a nmélt. belügyminiszter jóváhagyta.

Halálozás. Dr. Gaál Gusztáv tornalliai orvost súlyos esapás érte, mely mély gyászba borította Trubint Lukács helybeli polgárt is. Trubint Lukácsné szül. Szudy Zsuzanna ugyanis f. hó 26-án hosszas szenvedés után elhunyt. A család következő jelentést adta ki a gyász esetről: Trubint Lukács mint férj; — dr. Gaál Gusztáv mint fia; Szudy Mária férjzett Jankó Mátyásné férje és gyermekeivel; Szudy Ilona özv. Burro Jánosné gyermekeivel a többi rokon nevében is szomorodott szívvél tudatják a felejthetlen hitves, a gondos jó anya, szerető testvér és jó rokon Trubint Lukácsné, szül. Szudy Zsuzannának folyó 1898. év szeptember hó 26-án hosszas szenvedés után, életének 55 ik évében történt elhunytát. A drága elköltözöttnek földi maradványai szeptember 27-én (kedden) délután 3 órakor fognak az ágost. evang. egyház szertartásai szerint, a rimaszombati sirkertben — a gömörmezei közkörház halottas házából — az örök nyugalom helyére kísértetni. Béke lengjen drága hamvai felett! Rimaszombat, 1898. évi szeptember hó 26-án.

Az „eperjesi jogász vivó-egyesület” folyó hó 21-én tartotta alakuló gyűlését, melyen tisztikara a következők alakult: Elnök: Dienes Gyula, alelnök: Polányi Géza, elnöki titkár: Sztankay Géza, főjegyző: Libertinyi Jenő, aljegyző: Klefner Béla, pénztárnok: Osztermann Ernő, szertáros: Bothár Gusztáv. Választmányi tagokká lettek: Szentiványi Ferenc, Lévey István, Gáspár János, Osztermann Ernő, Jankovich Ákos, Libertinyi Jenő, Kintzky Géza. Megalakult az „egyesület” football és torna-álosztálya is, mely azután már lehetővé fogja tenni a jövő év tavaszára tervezett diákversenyek (atléta- vivó és kerékpár) megtartását.

Uj tanügyi lap indul meg október elsején vármegyénkben „Iskoláink” címmel, mely havonként jelenik meg s a mennyiben a Gömör-Kis-Hont vármegyei általános tanító-egyesület az eddig szokásban volt évkönyve helyett adja ki, ingyen kapja meg azt minden egyleti tag. Szerkesztője lesz Kathona Géza, munkatársai pedig Paál Gyula és Matólesy Pál.

Szelce Ennek az igénytelen tót falucsának az az egyetlen nevezetessége, hogy van erdőszelce, — de nincs erdése. Nem is lesz. A rimóczi határban nyaraló-szerű díszes erdőszelce emeltett legújabbban az a terület, melynek a nevit időkímélésből elhalgatom, mert egy hétig kell kimondani. Ebbe költözött át a napokban a volt szelcei erdősz. A nevit csak vázlatosan jellem B—y E—k, mert a jovialis öreg ur esküdt ellensége minden föltűnésnek. „Nem vagyok én Dreyfus, hogy velem hasábotok töltsenek”, — ilyesformán fog már ezen is megbotránkozni, ha véletlenül rátálat. De mind egy, ha már belejöttem az indiskrécióba, többet is elárulok. Huszonhét évig lakta az öreg ur — bár csak látszik annak — Szelcét. S ezen idő alatt úgy ő maga, mint nemes lelkületű, ritka műveltségű neje, a magyarság eszméjének valóságos kertészei voltak: gyomlátk, nyes-

tek, oltottak, — buzgón, észrevétlenül. A foganatja meglátszik a szelcei nép egészséges, hazafias gondolkodásán. Van ebben másoknak is érdemük, de az oroszlánc az övék. Pedig bizony-bizony keeske is lesett ott a káposztára. De a szelcei erdőszelce nemcsak a magyarság meglégya volt, hanem egyszersmind az igazi magyar vendégszeretet hajléka is. Ha bizalmatlanul köszöntött be valamilyen újabb keleti ösmerős s fesztelenkedve szabadkozott: „talán rosszkor is jöttem”, — „bizony a lehető legrosszabbkor” hagyta rá a humoros kedélyű, zamatos mondásu házigazda, de ezt oly megnyerő és biztató szívességgel mondta, hogy a vendég a felsőkabátjával csaknem az alsót is levette rögtön bizalmában. — Minek vették el tőlünk azt a jó erdősz urat, meg azt az áldott lelkű nejét, mikor ök is fájó szívvél szakadtak el attól a helytől, a hol életük javarészét töltötték. A mi Istenünk áldja meg őket!

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejtethetetlen emlékü édes anyám elhunytá alkalmából részvétüket fejezték ki, s a temetésen megjelentek, e helyen mondok őszinte, bálás köszönetet. — Rimaszombat, 1898. szept. 27. Dr. Gaál Gusztáv.

Vadász és utazási czelokra alkalmas Havelok-felöltők, sportkabátok, vízmentes köpenyekek legjobb minőségű kelmékből jutányosan beszerezhetők Steinfeld és Fischer czégnél Miskolczon. Ugyanott ujdonságok őszi angol és skót divatkelmekből nagy választékban már rak-táron vannak. Egy éves önkénteseknek teljesen szabály-szerű egyenruhák készíttetnek, mérték szerinti rendelések az országos vásár alkalmával Rimaszombatban (Három róza vendéglő) jutányos árak mellett elfogadhatnák Steinfeld és Fischer czég által.

Értesítés Van szerencsénk a t. közönség szives tudomására hozni, hogy az apatini ipartestületi — államilag segélyezett — kosárfonó stb. szövetkezet által a folyó év június havi zászlóavatási ünnepélyünk alkalmából a tanonc munkakiállítás képesen kiállított s felmaradt tárgyak 20% engedmény mellett árusítatnak el. Ezen tárgyak a polg. olvasókör disztermében bármikor megtekinthetők, s értékesítésével az udvarnok van megbizva. Rimaszombati Ipartestület.

A „Magyarország” politikai napilap abban birja sikere legtöbb titkát, hogy ez a lap a közönség kegyét ide-oda való hajlongással nem keresi, hanem egyenesen, határozottan, se alulról, se felülről jövő befolyások által meg nem tántorítva, halad a maga útján. Van egyénisége és van lelke, a mely kifejezést nyer minden sorában. Hűséges tolmácsa a tradicionális magyar függetlenségi politikának, mely a szuverén magyar állam eszméjéhez való konzervatív ragaszkodás mellett mindig a modern haladás zászlóvivője volt. Maga a lap is mint zsurnalisztikai termék, a legmodernebb szellem szülötte, s mint ilyen, valóságos forradalmat csinált a magyar hírlapirodalomban. Ugy kihasználni a hírlapírás czéljaira a modern technika minden eszközét, olyan boszorkányosan gyorsá tenni a hírszolgálatot, mint a hogy azt a „Magyarország” tette, előtte egyetlen hírlap meg sem kísérlette. Ez a zsurnalisztikai mozgékonyság s az a publicisztikai rendületlenség ez a „Magyarország” ereje. A „Magyarország” szerkesztője Holló Lajos, hely. szerkesztője Incezy László, főmunkatársa pedig Bartha Miklós, a ki nemcsak elsőrendű politikai kapacitás, hanem a legelső magyar prózairó is. A „Magyarország” előfizetési ára Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr. egy óra 1 frt 20 kr.

Nyilvános számadás. A folyó évi szept. hó 4-én a rimaszombati kereskedő ifjak által, a rimaszombati k. e. egylete javára rendezett táncmulatság bevétele volt belépő díjakból 53 frt, felülfizetésekből 21 frt 30 frt. Összes bevétel: 74 frt 30 kr. — Kiadás volt 52 frt 80 kr. Tiszta jövedelem 21 frt 50 kr. volt. — Felülfizettek: dr. Bleyer Leó, dr. Fráter Samu, dr. Krausz Gyula, Lakner Emil, dr. Szeless Ödön, Weisz Dávid 1—1 frt; Braun Gyula, Bródi József, Berger Adolf, Barua Sándor, Blumenthal Gyula, dr. Czinner Miksa, Dickman László, Eckstein Samu, Farkas Samu, Gartner Lajos, Gottlieb Ármán, Hecksch Bertalan, Kohn Sámuelné, Kohn Albert, Kövári Jenő, Kiofszky Viktor, Kovács Zsigmond, Kenyeressy József Lefkóvics Ferencz, Mattos János, Miskolczy Istvánné, Nyisztor Antal, Papszász József, Polacsek Géza, Rainer László, Roth Ignác, Schwartz Pál, Schwartz Arthur, Steiner Samu, Schlesinger Mór 50—50 kr. Braun Mór 30 kr, melyért az egylet nevében fejezi ki hálás köszönetét Schwartz Pál, egyleti pénztárnok.

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GÉZA.

Magán-hirdetések.

Selyem damaszt 75 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak post.bér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig posta'ordultával** küldenek. **Henneberg G. selyemgyárai** (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.** — Magyar levelezés. Svajzba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Bérleti hirdetmény.

3680/1649. sz. — Szab. Rimaszombat r. t. város tulajdonát tevő **Három Róza, Huszár, Zöldfa, Diana fürdőház, Szabadka, Gondúzó** szálloda, vendéglő, kocsma, valamint a **városháza alatti pincze-helyiség 1899. évi január hó 1-től** számított 6 — hat — évre többet ígérés mellett, zárt ajánlati versenyterjesztés útján bérbe adatik; a bérleti kívánók felhívatnak, hogy ez iránti zárt és a felajánlott évi bérösszeg 5%-át tartalmazó ajánlataikat, f. év **október hó 10-ik** napjának d. e. 12 órájáig a polgármesteri hivatalba adják be, hol a feltételek addig is, a hivatalos órák alatt megtekinthetők, arról másolat is nyerhető.

Kelt Szab. Rimaszombat r. t. város tanácsának 1898. évi szeptember hó 23-án tartott üléséből.
Szabó György, polgármester.

Kiadó lakás.

Rimaszombatban a Kossuth-utca 11. sz. a. lakás, mely két utcai és egy udvari szobából, alkovennel, előcsarnok, konyha, kamara, eselődszoba, pincze, fatartó, padlás és mellékhelyiségekből áll, — azonnal bérebe vehető. — Tudakozódhatni a tulajdonos **dr. Gaál Gusztávnál** Tornallyán vagy **id. Szlávy Frigyesnél** Rimaszombatban.

Divat-tudósítás.

A nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozom, hogy a budapesti és bécsi bevásárlási utamból visszatérve, a legújabb és legdivatosabb ezikkeket árusítom a legszolidabb árak mellett, egy mint **női- és leány-nemez-kalapok**, valódi párisi minták, **ferfi- és fiu-kalapok**, a Pichler és Ita-féle egyedüli raktár, **ferfi fehérneműek**, **gallér és kékeltő**, **nyakkendők** dús választékban, **női és férfi zsebkendők**. — Továbbá mindenféle **fiu és gyermek posztó**, és **kötött ruhák, öltönyök és köpenyek**. Valódi **Jäger-féle áru**.

Különös figyelmébe ajánlom **egyedüli valódi karlsbadi cipőraktáramat**, mint elismert legjobb gyártmány, ugyisint minden szakmába vágó ezikkeket. — Legpontosabb és figyelmes kiszolgálást biztosítom, becses pártfogásért esedezve, vagyok kiváló tisztelettel

REISZ M.

divatruháza Rimaszombatban.

„A Pallas nagy Lexicona“

I–XV. kötet, teljesen új, még használva sem volt, 50 frtért eladó.

Nyomdász tanonczul

egy 13–14 éves, magyarul helyesen írni és jól olvasni tudó fiu felfogadtatik.

Egy fűszer- és vegyesáru-

kereskedés Rimaszombat igen élénk forgalmu helyen szabad kézből azonnal eladó.

Felvilágosítás e lap kiadójánál nyerhető.

Hirdetmény.

424. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1898. évi 4089. számú végzése következtében **Dr. Krausz Gyula** által képviselt **Törley József és társa** javára **Dallman Ferencz** ellen 310 frt s jár erejéig 1898. évi aug. hó 27-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglalt és 679 frtra becsült szobabeli butorok, étkező berendezések, koesi, és fegyverből álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíróság 244. 1898. számú végzése folytán 310 frt — kr. tőkekövetelés, ennek 1898. évi augusztus hó 9-ik napjától járó 6% kamatai, eddig összesen 40 frt 04 kban bíróság már megállapított költségei erejéig Csizben alperesnél leendő eszközölsére **1898. október hó 5-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1898. évi szeptember hó 15.

Kovács Géza, kir. bír. végrehajtó.

Hirdetmény.

7204. sz. — **Losonc** rendezett tanácsu város tulajdonát képező

városi helypénzszedési jog

az eddig érvényben lévő díjszabályzat fentartása mellett 1899. évi január hó 1-től 1902. évi december hó végeig terjedő 3 évi időtartamra — a követet-vám behozatala esetére fentartott felmondási joggal — haszonbérbe fog adatni. — A szóbeli árverés folyó évi **szeptember hó 29-én**, délután 3 órákor fog a városháznak tanácsstermébe megtartatni. Bánatpénz 2625 frt. kikiáltási ár: 10500 frt.

A közelebbi árverési feltételek a hivatalos órák alatt a közigazgatási aljegyző irodájába megtekinthetők.

Kelt Losonezon, 1898. szept. 15.

Vágner Sándor,
polgármester.

Árlejtési hirdetmény.

Rimaszombat r t város **cselédei** és **tűzoltóknak** 1899. évre szükséges és 1790, illetve 1964 korona 40 fillérre előirányzott ruhaneműek árlejtés melletti kiadása **1898. október hó 10-ik** napján délelőtti 10 órakor a rendőrkapitányi hivatalban fog eszközöltetni, hol a feltételek előzetesen is megtekinthetők. Vállalkozók 200, és 200 korona bánatpénzt tartoznak letenni.

Rimaszombat, 1898. szeptember hó 27-én.

Id. Badiny, rendőrkapitány

Kérje
The Continental
a Bodega Company.
világhírű spanyol és portugál borait
Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb fűszer és esemege kereskedésekben, valamint poharanként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Saját fiók: *Budapest*
csakis: *II. Kossuth-Lajos és Ujvilág utca sarkán, a Gentry-Casínóval szemben.*

Szabad kézből eladó.

A „kikircs“ és „szarvashegy“ határan 500 □-él szőlő jó termőföld, 75 db. idei ültetett almafával, továbbá a „felső-réten“ 3 hold, rétnek vagy szántóföldnek használható, szabadkézből eladó. — Tudakozódni lehet **Susztek József** mézárósnál, Rimaszombat.

HELICAL PREMIER
CYCLES

The Premier Cycle Co Ltd.
(Hillman, Herbert és Cooper.) 18-22
Gyárak: **COVENTRY. EGER. DOOS.**
(Anglia) (Csehország) (b. Nürnberg)
Évi előállítás: 60.000 kerékpár.
Képes árjegyzék: ingyen és bérmentve.

KOHN ALBERT fakeskedő Rimaszombat.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint nagy és igen **előnyös** bevásárlásaim folytán raktáram **túl lett halmozva fanyagokkal** és ennek folytán az eddigi árait **jóval olcsóbbra leszállítottam**, miről nálam a tisztelt vevőközönség bármikor **meggyőződhet**.

Egyszersmind a nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlom, hogy nálam mindenkor gazdasági gépek, eredeti Gubiez-ekék, kátrány-lemezek, zsaluzsányi eserép és téglák, szelgő-tarjani és centeri kösenek, tölgyfapallók és kerítéshez való tölgyfa oszlopok és mindennemű mezőgazdasághoz szükséges anyagok **igen jutányos árban részletfizetésre is kaphatók**.

Egyben tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy az 1831-ben alakult és **143 millió o.-m. é. kor.** alapítóke és készpénzbeli tartalékok felett rendelkező

es. kir. szabad. triesti ált. bizt. társ. (Assicurazioni Generali)

gömörmezei főgynökségét bírom, és az előforduló mindennemű **tűzbiztosítást**, épületek-, takarmány- és aratási készletekre, ugyisint törzsbiztosításokat és egyéb ingóságokat nálam a **legolcsóbb díjtételek** mellett biztosításra elfogadok.

Elfogadok továbbá **életbiztosításokat** minden módozat szerint, valamint **jég- és baleset ellen való biztosításokat a lehető legolcsóbb és legjobb feltételek** mellett.

Magamat a n. é. vevőközönség figyelmébe ajánlván és eddigi szíves pártfogásukat megköszönve maradtam

teljes tisztelettel

KOHN ALBERT, fakeskedő

és az Assicurazioni Generali gömörmezei főgynöke.

13-26

Versenyárgyalási hirdetmény.

746/1898. sz. A gömörvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal területén levő budapest—vácz—kassai és a rozsnó—löse—szándecezi állami közutakon 1899., 1900., 1901., 1902., 1903. és 1904. években eszközözendő kavics szállítási biztosítása végett a **folyó 1898. évi október hó 22-én** a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium és a fentnevezett államépítészeti hivatal helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján versenyárgyalás tartatik.

Felhivatnak emélfogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlatukat a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium segédhivatalának igazgatójához vagy a fentemlített államépítészeti hivatalhoz címezve, legkésőbb a kitűzött tárgyalási nap d. e. 10 órájáig nyújtsák be. A később beérkezett ajánlatok, valamint általában a bármikor beérkezett táviratok és utóajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Az ajánlatok öt peccéttel zárt borítékban a címzés felett világosan kiírandó az államépítészeti hivatal és azon állami közút neve, melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az államépítészeti hivatalban átvehető ajánlati és felosztási kimutatási minta szerint teendők meg.

Azon esetben, ha ajánlattevő a kereskedelemügyi miniszter ur ő nagyméltósága által elfogadott, s az államépítészeti hivatalnál kitett kömintától eltérő köanyagot kívánna szállítani, ennek saját peccéttel ellátott két mintáját ajánlatához mellékelni, s egyúttal a felosztási kimutatás 6. rovatában a termelési helyet is megjelölni tartozik.

Az árak a kereskedelemügyi miniszter ur ő nagyméltósága által elfogadott s az államépítészeti hivatalnál

kitett mintával azonos, vagy bár attól eltérő, de legalább is oly minőségű anyagra kell vonatkoznia.

A benyújtott ajánlatok vissza nem vonhatók s s mindegyik ajánlattevő ajánlatának beadásától számított nyolcz hétig kötelezettségben marad.

Az államépítészeti hivatal területén átvonuló **minden egyes állami közúti vonalra külön ajánlat nyújtandó be**

Az állami közutaknak esupán egyes részére tett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Ugy az ajánlat, mint a hozzá mellékelte felosztási kimutatás, szabályszerű bélyeggel látandó el, és mindkettő az ajánlattevő által aláírandó.

A bánatpénznek az állampénztárba vagy adóhivatalba történt befizetését igazoló nyugta az ajánlatához esatolandó.

A bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett mennyiség után az ajánlott árak összegének 5%-át kell kitennie.

Készpénz vagy értékpapír az ajánlatához nem melléklendő.

Azoknak az ajánlattevőknek, kiknek ajánlata el nem fogadtatott, bánatpénze az árlejtés eredménye feletti határozathozatal után fog kiadatni, illetve az intézkedés a kiadás iránt megtétetni.

A tett ajánlat vállalkozót azonnal, a kinstárt azonban csak azon naptól fogva kötelezi, melyen azt kereskedelemügyi miniszter ur ő nagyméltósága elfogadja. — A szállítási szerződés és részletes feltételek az ajánlati minta s ennek mellékletét képező felosztási kimutatás és köminták az államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban átvehető, illetve megtekinthetők.

Kelt Rimaszombat, 1898. évi szeptember hó 25-én.

Jurasko Jakab, kir. főmérnök.